

Overeenkomst met betrekking tot passende maatregelen ter compensatie en mitigatie van de ongewenste gevolgen voor de Waterschappen van de verdieping van de Nieuwe Waterweg, het Scheur, de Nieuwe Maas en de Botlekhavens inclusief de Tweede Petroleumhaven

ONDERGETEKENDEN:

1. Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, gevestigd te Houten en kantoorhoudende te 3994 DD Houten aan de Poldermolen 2 (postadres: Postbus 550, 3990 GJ Houten) bij machtiging krachtens artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P.J.M. Poelmann, ter uitvoering van het besluit van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van 16 augustus 2016 met kenmerk DM 1093067 tot het aangaan van deze overeenkomst,
2. Het Hoogheemraadschap van Rijnland, gevestigd te Leiden en kantoorhoudende te 2333 CM Leiden aan de Archimedesweg 1 (postadres: Postbus 156, 2300 AD Leiden) bij machtiging krachtens artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M.E.F. Leewis, ter uitvoering van het besluit van het college van dijkgraaf en hoogheemraden van 23 augustus 2016 met kenmerk 16.067969 tot het aangaan van deze overeenkomst,
3. Het Hoogheemraadschap van Delfland, gevestigd te Delft en kantoorhoudende te 2611 AL Delft aan de Phoenixstraat 32 (postadres: Postbus 3061, 2601 DB Delft), krachtens artikel 95 Waterschapswet op basis van door de dijkgraaf gegeven volmacht rechtsgeldig vertegenwoordigd door de hoogheemraad, mevrouw I.J.A. ter Woorst, die hierbij handelt ter uitvoering van het besluit, met zaaknummer 52439, van dijkgraaf en hoogheemraden van 30 augustus 2016,
4. Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, gevestigd te Rotterdam en kantoorhoudende te 3063 GK Rotterdam aan de Maasboulevard 123 (postadres: Postbus 4059, 3006 AB Rotterdam) krachtens artikel 95 Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door de hoogheemraad mevrouw T.M.B. Gerts, kantoorhoudende bij voormeld hoogheemraadschap, handelend ter uitvoering van het op 20 september 2016 door dijkgraaf en hoogheemraden genomen besluit met zaaknummer 2016.07302,
5. Het Waterschap Hollandse Delta, gevestigd te Ridderkerk en kantoor houdende te 2988 DC Ridderkerk aan de Handelsweg 100 (postadres: Postbus 4103, 2980 GC Ridderkerk) krachtens artikel 95 Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door J.M. Geluk, handelend in de hoedanigheid van dijkgraaf, ter uitvoering van het besluit van het college van Dijkgraaf en Heemraden d.d. 23 augustus 2016,

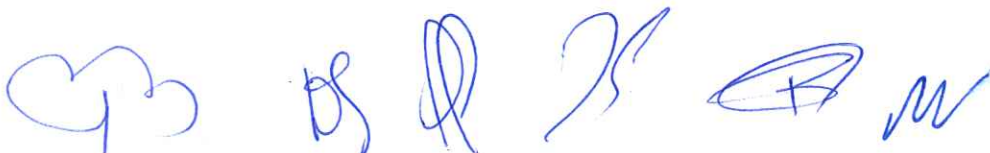
hierna tezamen ook: Waterschappen (of afzonderlijk: Waterschap)

6. De naamloze vennootschap Havenbedrijf Rotterdam N.V., statutair gevestigd te Rotterdam, kantoorhoudend te Rotterdam, aan de Wilhelminakade 909, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder KvK-nummer 24354561, in deze zaak rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. Paul, Chief Operating Officer en de Heer P.R.J.M. Smits, Chief Financial Officer
hierna ook te noemen: HbR;

Hierna partijen 1 tot en met 6 tezamen ook te noemen: Partijen

DEFINITIES EN AFKORTINGEN

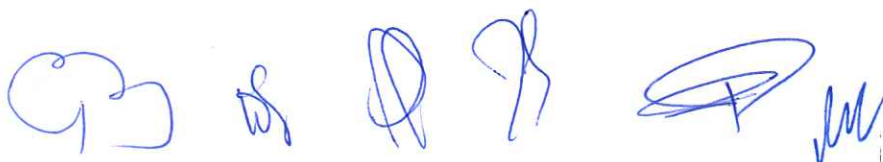
- I. Verdieping: (project) verdieping van de Nieuwe Waterweg, het Scheur en de Nieuwe Maas en de Botlekhavens en de Tweede Petroleumhaven, zoals bedoeld in de vergunningaanvraag van HbR als initiatiefnemer in het kader van de Ontgrondingenwet, d.d. 22 december 2015 (Zaaknummer RWSV2015-00007625).
- II. Hoofdovereenkomst: deze overeenkomst
- III. Deelovereenkomst: overeenkomst tussen HbR en een of meerdere Waterschappen, als aanvulling op de Hoofdovereenkomst

- IV. KWA: Kleinschalige WaterAanvoervoorzieningen voor de aanvoer van zoet water in droge perioden, wanneer de inlaat van Gouda verzilt. De KWA omvat een stelsel van watergangen en kunstwerken, waarover het waterschap HDSR zeggenschap heeft en het beheer voert.
- V. MER: Milieueffectrapport van de Verdieping d.d. 21 december 2015 (referentie 078220924:C), met de bijbehorende aanvullingen.
- VI. NWW: Nieuwe Waterweg.
- VII. Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW: een door Partijen in te stellen adviescommissie, die adviseert over de inhoud van een monitoringsplan en de rapportage en duiding van monitoringsresultaten.
- VIII. Bestuurlijk Overlegorgaan Verdieping NWW: overlegorgaan bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers van Partijen.
- IX. Bevoegd Gezag: Rijkswaterstaat namens de Minister van Infrastructuur en Milieu.
- X. Rijkswaterstaat: beheerder van het hoofdwatersysteem als bedoeld in de Waterwet en verantwoordelijk voor de waterkwaliteit in het hoofdwatersysteem, waaronder in ieder geval begrepen de Nieuwe Waterweg, het Scheur en de Nieuwe Maas en de Botlekhavens inclusief de Tweede Petroleumhaven, en verantwoordelijk voor het bij het hoofdwatersysteembeheer behorende monitoringsprogramma (niet zijnde het monitoringprogramma, dat op basis van de ontgrondingenvergunning dient te worden opgesteld).
- XI. Passende maatregelen: naar het oordeel van Partijen best beschikbare en kosteneffectieve bronmaatregelen, mitigerende maatregelen of compenserende maatregelen, alsmede de monitoring, die getroffen worden om aan de Verdieping toe te schrijven negatieve of ongewenste effecten voor het watersysteembeheer van de Waterschappen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of te compenseren.
- XII. Bronmaatregelen: maatregelen die voorkomen dat Voorziene ongewenste effecten of Onvoorziene ongewenste effecten optreden.
- XIII. Mitigerende maatregelen: maatregelen die de gevolgen van (als gevolg van de Verdieping) opgetreden Voorziene ongewenste effecten en Onvoorziene ongewenste effecten voorkomen dan wel zo veel mogelijk beperken.
- XIV. Compenserende maatregelen: maatregelen die de gevolgen van (als gevolg van de Verdieping) opgetreden Voorziene ongewenste effecten en Onvoorziene ongewenste effecten compenseren.
- XV. Financiële compensatie: vergoeding door HbR aan een of meer Waterschappen teneinde door Waterschappen te nemen Passende maatregelen, toegenomen beheerkosten en kosten voor (vervangings)investeringen als gevolg van de Verdieping te compenseren.
- XVI. Monitoring: een onderzoeksprogramma aan de hand waarvan kan worden vastgesteld in hoeverre voorziene en onvoorziene ongewenste effecten voor het watersysteem dan wel het beheer van dat watersysteem zijn te toe te schrijven aan de Verdieping.
- XVII. Voorziene ongewenste effecten: voor het watersysteem dan wel het beheer van dat watersysteem nadelige effecten als gevolg van de Verdieping die zien op een toename van verzilting, gewijzigde grondwaterstromen en veranderende morfologische processen, zoals beschreven in het MER. Een toename van de beheerkosten of (vervangings)investeringen voor de Waterschappen voortvloeiend uit de voorgestelde compenserende maatregelen wordt eveneens beschouwd als een Voorzien ongewenst effect.
- XVIII. Onvoorziene ongewenste effecten: alle niet Voorziene ongewenste effecten van de Verdieping alsmede het in grotere mate optreden van de Voorziene ongewenste effecten en onvoorziene schade als gevolg van de Verdieping.
- XIX. Ontgrondingenvergunning: de vergunning van het bevoegd gezag op grond van de Ontgrondingenwet, zoals die is verleend op basis van de aanvraag van HbR van 22 december 2015, voor zover deze op enig moment onherroepelijk is geworden.

Overwegende dat:

- a) HbR de Verdieping wenst te realiseren teneinde grotere schepen dan thans het geval is toegang te kunnen verschaffen tot een deel van het Havengebied van Rotterdam en daarmee de concurrentiepositie van bedrijven in dit gebied te bevorderen;
- b) Waterschappen tot taak hebben de waterstaatkundige verzorging van hun beheergebied. De zorg voor het watersysteem in die beheergebieden omvat onder andere de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en de waterveiligheid door voorkoming van overstromingen. Het voorzien in voldoende zoet water en het garanderen van voldoende stabiele keringen maken onderdeel uit van de verantwoordelijkheden van de Waterschappen;

- c) de Verdieping leidt tot ongewenste effecten en/of risico's op het gebied van onder andere verzilting, grondwater en morfologie, welke effecten reiken tot in de beheergebieden van de Waterschappen;
- d) in de Ontgrondingenvergunning voorschriften worden opgenomen ten aanzien van het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van deze ongewenste effecten die het gevolg zijn van de Verdieping, waaronder begrepen het voorschrijven van Passende maatregelen;
- e) er Passende maatregelen voor een deel van de Voorziene ongewenste effecten van de Verdieping te treffen zijn waarvoor in aanvulling op en ter concretisering van de voorschriften in de ontgrondingenvergunning in deze Hoofdovereenkomst en de bijbehorende deellovereenkomsten afspraken worden gemaakt;
- f) Waterschappen Mitigerende of Compenserende maatregelen kunnen treffen;
- g) HbR in voorkomende gevallen bereid is door de Waterschappen te nemen Mitigerende of Compenserende maatregelen te financieren onder de noemer Financiële compensatie.
- h) Partijen afspraken wensen te maken over hoe te handelen in geval van Voorziene ongewenste effecten en Onvoorziene ongewenste effecten;
- i) Specifieke afspraken over Passende maatregelen met de betrokken Waterschappen zullen worden uitgewerkt in Deellovereenkomsten;
- j) HbR ten aanzien van zijn monitoringsverplichting aansluiting kan zoeken bij bestaande meetnetwerken, zoals die van Rijkswaterstaat en de Waterschappen.

komen het volgende overeen:

1. Doel van deze overeenkomst

1.1 Partijen wensen negatieve dan wel ongewenste effecten van de Verdieping te voorkomen dan wel de gevolgen daarvan zoveel als mogelijk ongedaan te maken of te compenseren.

1.2 Partijen beogen, gelet op lid 1, dat met de afspraken in deze Hoofdovereenkomst en Deellovereenkomsten wordt bereikt dat de Waterschappen gezien hun taken en verantwoordelijkheden geen nadeel ondervinden van de Verdieping.

2. Monitoring

2.1 Monitoringplan

De wijze waarop Voorziene ongewenste effecten en Onvoorziene ongewenste effecten zullen worden gemeten en gemonitord, alsmede de omvang, frequentie en duur van metingen, worden beschreven in een monitoringsplan dat HbR op basis van de Ontgrondingenvergunning dient op te stellen.

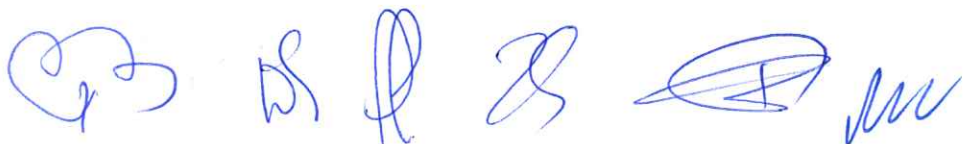
Voorafgaand aan het op te stellen en door het Bevoegd Gezag goed te keuren monitoringsplan zullen Partijen door middel van de Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW met elkaar in overleg treden over de inhoud van het monitoringsplan.

2.2 Rapportage monitoring en duiding

De resultaten van metingen en monitoring zullen met een in het monitoringsplan per onderwerp vastgestelde frequentie door HbR worden gerapporteerd aan het Bevoegd Gezag conform de voorschriften uit de Ontgrondingenvergunning. De rapportage van de resultaten van de monitoring en de interpretatie daarvan worden besproken in de Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW. Vervolgens zal de Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW de resultaten van de monitoring en de interpretatie daarvan rapporteren aan het Bevoegd Gezag. Het doel hiervan is vast te stellen in hoeverre aangetroffen waarden zijn toe te schrijven aan de Verdieping dan wel de effecten van die Verdieping alsmede vaststelling van de onzekerheden die daarbij een rol spelen en het doen van voorstellen aan het Bevoegd Gezag voor Passende maatregelen indien zich Onvoorziene ongewenste effecten voordoen conform voorschriften uit de Ontgrondingenvergunning.

3. Afspraken Voorziene ongewenste effecten

Voor de volgende voorziene effecten zijn afspraken gemaakt:

3.1 Parksluizen

HbR maakt afspraken met het betreffende Waterschap over Passende maatregelen ter compensatie van de door de hogere zoutindringing door de sluizen veroorzaakte verminderde beschikbaarheid van zoet water, en biedt voor deze maatregelen Financiële compensatie. In een Deelovereenkomst tussen HbR en het Hoogheemraadschap van Delfland wordt dit uitgewerkt.

3.2 Boerengat

HbR ontwikkelt in samenwerking met het betreffende Waterschap Passende maatregelen ter compensatie van de verminderde beschikbaarheid van zoet water, en biedt voor deze maatregelen Financiële compensatie. In een Deelovereenkomst tussen HbR en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wordt dit uitgewerkt.

3.3 KWA

Ter compensatie van de verminderde beschikbaarheid van zoet water biedt HbR voor de inzet van de KWA Financiële compensatie voor een langer durende inzet van de KWA met daarbij behorend beheer en onderhoud.

De vorm en omvang van Financiële compensatie worden uitgewerkt in een Deelovereenkomst tussen HbR en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

3.4 Morfologie

Mogelijke plotselinge versnellingen van morfologische processen kunnen acuut de stabiliteit van de waterkeringen bedreigen en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Vanwege de mogelijke plotselinge versnellingen van morfologische processen dient een depot met stortsteen beschikbaar te zijn om acuut omwille van de veiligheid noodmaatregelen te kunnen treffen.

De specifieke door HbR te bieden compensatie wordt uitgewerkt in een Deelovereenkomst tussen HbR en het Waterschap Hollandse Delta.

3.5 Onderzoek bronmaatregelen

Gegeven de onzekerheden van met name klimaatontwikkeling en de mogelijke gevolgen hiervan voor de verzilting van de Rijn-Maas-monding hechten Partijen aan de verdere ontwikkeling van effectieve, best beschikbare en kosteneffectieve Bronmaatregelen om verzilting in het hoofdwatersysteem tegen te gaan. Vervolgonderzoek in het hoofdwatersysteem naar Bronmaatregelen tegen verzilting is voorzien in het Deltaprogramma waarbij Rijkswaterstaat namens de Minister van Infrastructuur en Milieu als systeemverantwoordelijk dient op te treden. HbR zal een bijdrage leveren aan dergelijk vervolgonderzoek door het ter beschikking stellen van kennis en financiële middelen. Als doelmatige maatregelen in beeld komen zullen Partijen er bij de Minister van Infrastructuur en Milieu op aandringen de verziltingsopgave vanuit de bron te beperken.

4 Afspraken Onvoorziene ongewenste effecten

4.1 Overleg

Indien blijkt of waarschijnlijk is dat de Verdieping een Onvoorziene ongewenst effect heeft, treden de Waterschappen die het aangaat met HbR en Rijkswaterstaat in overleg. Op voorstel van een Waterschap vindt dit overleg in eerste instantie plaats door middel van een bijeenkomst van de Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW. Ook mogelijke extreme omstandigheden of dreigende calamiteiten kunnen reden zijn voor het bijeenroepen van de Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW.

4.2 Doel overleg

Het doel van het in artikel 4.1 bedoelde overleg is te komen tot een gezamenlijke conclusie over de mate waarin Onvoorziene ongewenste effecten een gevolg zijn van de Verdieping en welke Passende maatregelen getroffen zouden kunnen worden teneinde deze effecten te voorkomen dan wel de gevolgen van reeds opgetreden effecten zoveel mogelijk te beperken.

4.3 Maatregelen

Indien zich Onvoorziene effecten voordoen waar de Ontgrondingenvergunning niet op toe ziet, stellen Partijen gezamenlijk Passende maatregelen vast om verdere negatieve effecten te voorkomen dan wel de gevolgen van de reeds opgetreden effecten zoveel mogelijk te beperken. Indien, na toepassing van de Nadeelcompensatie, Onvoorziene effecten resteren waarvan causaliteit en toerekenbaarheid voor Partijen afdoende is aangetoond, vergoedt HbR de resterende kosten van het treffen van Passende maatregelen, voor zover voorliggende voorzieningen hierin niet toereikend zijn. HbR neemt hiervoor een aanvullende voorziening op van in beginsel €1 mln. HbR neemt dit bedrag op als projectrisico in de eigen projectbegroting.

4.4 Escalatie

Indien de Adviescommissie niet tot een eensluidend oordeel weet te komen over de inhoud van het monitoringsplan, de mate waarin Onvoorziene ongewenste effecten het gevolg zijn van de Verdieping, welke Passende maatregelen getroffen zouden moeten worden of de bekostiging daarvan, wordt hierover door de Adviescommissie gerapporteerd aan het Bestuurlijk Overlegorgaan Verdieping Nieuwe Waterweg.

5 Governance

5.1 Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW

Partijen stellen een ambtelijke Adviescommissie Monitoring Verdieping NWW in. De Adviescommissie heeft tot taak bij te dragen aan hetgeen is vermeld in de artikelen 2.1, 2.2, 4.1, 4.3 en 4.4 van de Hoofdovereenkomst. Aan de Adviescommissie nemen afgevaardigden van alle Partijen deel. Partijen spannen zich in om ook Rijkswaterstaat als beheerder en de provincie Zuid-Holland deel uit te laten maken van de Adviescommissie. Wanneer daar aanleiding toe is, kan de commissie ook deskundigen laten aansluiten vanuit bijvoorbeeld kennisinstituten, gemeenten, drinkwater of landbouw. De Adviescommissie komt eens per jaar en zo nodig vaker bijeen om de (tussen)resultaten van metingen en monitoring volgens het monitoringsplan te bespreken. De Adviescommissie rapporteert aan een door Partijen in te stellen Bestuurlijk Overlegorgaan Verdieping NWW

5.2 Bestuurlijk Overlegorgaan Verdieping NWW

Het door Partijen ingestelde Bestuurlijk Overlegorgaan Verdieping NWW komt uitsluitend bijeen in geval de Adviescommissie door middel van een rapportage heeft verzocht om besluitvorming over aspecten waarover door de Adviescommissie geen eensluidend oordeel kon worden gevormd. Het Bestuurlijk Overlegorgaan kan besluiten nemen over hetgeen hem door de Adviescommissie wordt voorgelegd. Besluitvorming door het Bestuurlijk Overlegorgaan kan plaatsvinden onder voorbehoud van goedkeuring door de algemene directie van HbR en de goedkeuring van het dagelijks bestuur van de verschillende Waterschappen.

Het Bestuurlijk Overlegorgaan kan voorafgaand aan besluitvorming beslissen een oordeel te vragen aan een of meer onafhankelijke experts. Voor het aanvragen van een onafhankelijk oordeel is instemming van alle Partijen nodig met betrekking tot de vraagstelling en de keuze van experts.

5.3 Finale kwijting

5.3.1 Op voorwaarde dat HbR Passende maatregelen heeft getroffen dan wel dat HbR de Waterschappen volledig financieel heeft gecompenseerd, verlenen de Waterschappen HbR finale kwijting voor zover het gaat om schade die het gevolg is van een Voorzien ongewenst effect van de Verdieping zoals omschreven in hoofdstuk 3 van deze overeenkomst.

5.3.2 De Waterschappen verlenen HbR geen finale kwijting voor overige door Waterschappen te lijden schade als gevolg van de Verdieping.

6 Overige bepalingen

6.1 Ontbindende voorwaarden

Deze overeenkomst wordt gesloten onder de ontbindende voorwaarden dat:

- HbR niet voor 1 juli 2017 beschikt over alle voor de Verdieping benodigde onherroepelijke vergunningen en andere publiekrechtelijke toestemmingen of niet overgaat tot realisatie van de Verdieping zoals vergund.
- een Algemeen Bestuur van een Waterschap instemming wordt gevraagd over de ondertekening van de Hoofdovereenkomst en/of een Deelovereenkomst(en) en het betreffende Algemeen Bestuur die instemming niet verleent.
- de inhoud van de definitieve Ontgrondingenvergunning met betrekking tot een of meer van de onderwerpen verzilting, grondwater, morfologie, monitoring en bronmaatregelen naar het oordeel van de Waterschappen wezenlijk is gewijzigd ten opzichte van de op 12 mei 2016 afgegeven ontwerp-vergunning.

6.2 Wijzigingen

Iedere partij is gerechtigd een voorstel tot wijziging van deze overeenkomst aan de andere Partijen voor te leggen. Een wijziging van deze overeenkomst kan alleen geschieden met een namens elk der Partijen ondertekende schriftelijke verklaring.

6.3 Geschillen

6.3.1 Eventuele geschillen in verband met de uitvoering van deze overeenkomst worden in onderling overleg tot een oplossing gebracht, waarbij Partijen niet tussentijds over het geschil met derden zullen communiceren. Een geschil is aanwezig indien een der Partijen dat stelt. Partijen zullen zich maximaal inspannen om het geschil op te lossen.

6.3.2 Indien een geschil in eerste instantie niet tot oplossing komt, zullen de bij het geschil betrokken Partijen het geschil binnen hun organisatie voorleggen op het daartoe passende bestuursniveau.

6.4 Inwerkingtreding en looptijd

Nadat alle Partijen deze overeenkomst hebben ondertekend, treedt deze in werking. Deze overeenkomst eindigt een jaar na beëindiging van de op grond van de ontgrondingenvergunning voor HbR geldende monitoringsverplichtingen.

Aldus overeengekomen en in zesvoud ondertekend:

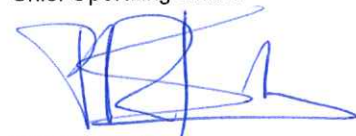

Te Ridderkerk op 28 oktober 2016

Het Havenbedrijf Rotterdam N.V.
Namens deze,

R. Paul
Chief Operating Officer

P.R.J.M. Smits
Chief Financial Officer

Het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden,
Namens deze,

P.J.M. Poelmann
Dijkgraaf

Het Hoogheemraadschap van Rijnland,
Namens deze,

M.E.F. Leewis
Hoogheemraad

Waterschap Hollandse Delta
Namens deze,

Ing. J.M. Geluk
Dijkgraaf

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
Namens deze,

T.M.B. Gerts
Hoogheemraad

Hoogheemraadschap van Delfland
Namens deze,

I.J.A. ter Woorst
Hoogheemraad